

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Bratislavský samosprávny kraj**, so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 8/A, proti žalovanému **Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislavy**, Primaciálne námestie č. 1, Bratislava, o **určenie vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 7 C 115/2004, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2007 sp.zn. 4 Co 344/2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. marca 2007 sp.zn. 4 Co 344/2005 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 6. júna 2005 č.k. 7 C 115/04-108 určil, že vlastníkom nehnuteľností – parc. č. X. o výmere X. m² – záhrady a parc. č. X. o výmere X. m² – zastavané plochy a nádvoría, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísaných na LV č. X., je žalobca. Vo zvyšku súd konanie zastavil a rozhodol o trovách konania tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len zákon č. 138/1991 Zb.) prešli do vlastníctva obcí (žalovaného), v zásade všetky veci, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú, s výnimkou vecí výslovne uvedených v zákone, ktoré do vlastníctva obcí z vlastníctva štátu neprešli. V danom prípade predmetom konania bol majetok (pozemky – zastavané plochy a nádvoría) iného zariadenia vo vlastníctve štátu, ku ktorému patrilo ku dňu účinnosti zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení právo hospodárenia národnému výboru, a ku ktorému neprešla zriaďovateľská funkcia na obec. Išlo teda o majetok, ktorý sa na základe zákona č. 138/1991 Zb. nestal vlastníctvom obce, ale zostal vo vlastníctve štátu

(§ 3 písm.d/ cit. zákona). Keďže zriaďovateľská funkcia k zariadeniu, týkajúceho sa K. centra v B., prešla v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkoch (ďalej len zákon č. 446/2001 Z.z.) na žalobcu, žalobca sa stal vlastníkom nielen stavby súp. č. X., ale aj pozemkov k nej patriacim, t.j. k pozemkom parc. č. X. a parc. č. X.. Žalobe preto v tejto časti vyhovel. Vzhľadom na to, že žalobca vzal návrh v časti o určenie, že je vlastníkom stavby súp. č. X. postavenej na parc. č. X. späť, v tejto časti konanie podľa § 96 O.s.p. zastavil. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. marca 2007 sp.zn. 4 Co 344/2005 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že návrh zamietol a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že do vlastníctva obce (žalovaného) prešli zo zákona /ex lége/ dňom 1.5.2001 len pozemky parc. č. X. a X. bez domu nachádzajúceho sa v B., lebo ustanovenie § 3 písm.e/ zák. č. 138/1991 Zb. vylučovalo prechod vlastníctva len k účelovým objektom občianskej vybavenosti pre potreby školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, teda k stavbe a nie aj k pozemkom. V súvislosti s prijatím zákona č. 446/2001 Z.z. bola navrhovateľovi na základe delimitačného protokolu o odovzdaní a prevzatí nehnuteľného majetku zo dňa 19.2.2004 Krajským úradom v Bratislave odovzdaná stavba so súp. č. X. situovaná na parc. č. X. a X. ako majetok v užívaní K. centra H., avšak bez pozemkov, ktoré neboli predmetom delimitácie. Žalobcovi teda vzniklo vlastnícke právo priamo zo zákona len k vyššie uvedenej stavbe so súp. č. X. situovanej na parc. č. X. a X. na H., bez vlastníckeho práva k pozemkom – parc. č. X. a X., ku ktorým naopak vzniklo vlastnícke právo žalovanému v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. Okresný súd nesprávne právne vec posúdil, keď vychádzal z ustanovenia § 3 písm.d/ zák. č. 138/1991 Zb. majúc za to, že pozemky treba považovať za majetok iného zariadenia vo vlastníctve štátu, ku ktorému malo patriť ku dňu účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. právo hospodárenia národnému výboru. Rozsudok okresného súdu považoval preto v jeho vyhovujúcej časti za nesprávny, z ktorého dôvodu ho podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu na podnet žalobcu podal včas mimoriadne dovolanie generálny prokurátor. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že v konaní bolo nesporné, že vlastníctvo stavby – K. centra na H., nemohlo s poukazom na znenie ustanovenia § 3 písm.e/ zákona č. 138/1991 Zb. patriť

obci, v tomto prípade žalovanému, keďže ide o účelový objekt občianskej vybavenosti určený pre potreby sociálnej starostlivosti, ku ktorému patrilo ku dňu účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. právo hospodárenia národnému výboru. Režim vlastníctva pozemku pod touto stavbou a pozemku príslušného k nej bolo potrebné zahrnúť pod ustanovenie § 3 písm.d/ zákona č. 138/1991 Zb. Tieto pozemky, so stavbou (stanicou opatrovateľskej služby) ako majetkom k tejto stavbe slúžiacim, je nutné považovať za majetok iného zariadenia v štátnom vlastníctve, ktorý sa zo zákona nestal vlastníctvom obce. Naopak, vlastníkom týchto pozemkov spolu so stavbou na nich stojacou, sa v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z. stal žalobca, na ktorého prešli z majetku štátu veci v správe zriaďovateľov zariadení sociálnych služieb bez právnej subjektivity v užívaní týchto zariadení, ku ktorým prešla zriaďovateľská funkcia podľa zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci (ďalej len zákon č. 195/1998 Z.z.). Ak odvolací súd žalobu žalobcu o určenie, že je výlučným vlastníkom týchto pozemkov zamietol, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, lebo konajúci súd použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Ide o nezákonné rozhodnutie zasahujúce do práv a právom chránených záujmov žalobcu, ktorých ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, než podaním mimoriadneho dovolania.

Žalobca sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora pripojil. V celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením.

Žalovaný vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny. Vytýkal generálnemu prokurátorovi, že žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo režim vlastníctva pozemku pod stavbou a príslušného pozemku treba subsumovať pod ustanovenie § 3 písm.d/ zákona č. 138/1991 Zb. Okrem iného, poukázal na to, že žalobca mal sám, vzhľadom na zmenený rozsudok okresného súdu, v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. použiť ako mimoriadny opravný prostriedok dovolanie a nie podávať podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania. Navrhol preto mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietnuť, resp. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor za splnenia podmienok požadovaných ustanovením § 243e O.s.p., preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len zákon č. 138/1991 Zb.) do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnuteľností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

Podľa § 3 písm.d/ a e/ zákona č. 138/1991 Zb. v znení účinnom do 31.1.2004 vlastníctvom obcí sa nestáva

d) majetok škôl, školských a iných zariadení v štátnom vlastníctve, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom a ku ktorým neprešla zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na obec, s výnimkou nehnuteľností patriacich predškolským zariadeniam, základným školám a školským budovám, ktoré sa nevyužívajú na vyučovanie (vyučovací proces) alebo činnosť s týmto procesom súvisiacu,

e) účelové objekty občianskej vybavenosti pre potreby školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti budované v rámci komplexnej bytovej výstavby a účelovej investičnej výstavby s výnimkou objektov budovaných v akcii "Z".

Podľa § 2 zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov (ďalej len zákon č. 446/2001 Z.z.) majetok vyššieho územného celku tvoria nehnuteľné veci a hnuteľné veci vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva a záväzky, ktoré sú vo vlastníctve vyššieho územného celku podľa tohto zákona, alebo ktoré nadobudne vyšší územný celok do vlastníctva prechodom z majetku štátu na základe tohto zákona alebo osobitného zákona, alebo vlastnou činnosťou.

Podľa § 3 ods. 1 písm.c/ zákona č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu veci v správe zriaďovateľov zariadení sociálnych služieb bez právnej subjektivity v užívaní týchto zariadení, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na vyšší územný celok.

Podľa § 112i ods. 1 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci domovy sociálnych služieb pre deti, ktorým sa poskytuje starostlivosť celoročne, ktoré zriadil príslušný krajský úrad, krízové strediská a resocializačné strediská, ktoré zriadil príslušný okresný úrad v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a kontrolnej pôsobnosti podľa predpisov platných

do 31. decembra 2003, prechádzajú do samosprávnej pôsobnosti príslušného samosprávneho kraja.

Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 132 ods. 1 OZ vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Ostatne citované zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka upravuje spôsoby nadobúdania vlastníckeho práva. Vlastníctvo k veci je možné nadobudnúť aj na základe iných skutočností ustanovených zákonom, teda aj priamo zo zákona. Hoci ide o výnimočný spôsob nadobúdania vlastníckeho práva, v procese transformácie nešlo o nič neobvyklého. Takýto spôsob nadobudnutia majetku je aj predmetom úpravy zákona č. 138/1991 Zb. a zákona č. 446/2001 Z.z.

V ustanovení § 2 zákona č. 138/1991 Zb. sa demonštratívne uvádza, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí. V zásade, účinnosťou citovaného zákona, prešli do vlastníctva obcí všetky veci, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú s výnimkou vecí, výslovne uvedených v zákone, ktoré neprešli z vlastníctva štátu do vlastníctva obcí. Takáto výnimka bola zakotvená aj v § 3 zákona č. 138/1991 Zb., ktoré ustanovenie obsahuje taxatívny výpočet vecí, ktoré sa nestávajú vlastníctvom obcí. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pod pojmom vec (majetok) treba rozumieť nielen hnutelné veci, ale aj všetky nehnuteľné veci, t.j. aj pozemky, včítane stavebných pozemkov.

Z hľadiska skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov bolo nesporné, že stavba – K. centrum na H., sa nestala s poukazom na znenie ustanovenia § 3 písm.e/ zákona č. 138/1991 Zb. vlastníctvom obce (v danom prípade žalovaného), lebo ide o účelový objekt občianskej vybavenosti určený pre potreby sociálnej starostlivosti, ku ktorému patrilo právo hospodárenia národnému výboru ku dňu účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. (stavba so súp. č. X. na parc. č. X. je v KN zapísaná v prospech žalobcu na základe zákona č. 446/2001 Z.z

a delimitačného protokolu z 19.2.2004). Sporný ostal osud vlastníckeho práva pozemku pod touto stavbou a pozemku príslušného k tejto stavbe (parc. č. X. a parc. č. X.), vlastníctvo ktorých svedčí podľa súčasného zápisu vykonaného v KN na LV č. X. žalovanému (predtým bol vedený ako vlastník Čsl. štát – ObNV Nivy-Bratislava II).

Zmyslom a účelom zákona č. 138/1991 Zb., ako aj zákona č. 446/2001 Z.z. určite nebolo vytvárať komplikované vlastnícke vzťahy, ktoré by v budúcnosti viedli k súdnym a iným sporom (iný vlastník pozemku a iný vlastník stavby). Práve naopak, ich význam bolo treba vidieť predovšetkým v tom, že vlastnícke vzťahy k veciam, ktoré sú predmetom úpravy týchto zákonov, sa po ich prijatí sprehľadnia a zjednodušia. V tomto zmysle bolo preto potrebné pristúpiť aj k riešeniu otázky vlastníctva k uvedeným pozemkom.

Zo skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov je nesporné, že v danom prípade ide o pozemok nachádzajúci sa pod stavbou K. centra na H. a o pozemok príslušný k tejto stavbe. Ide teda jednoznačne o pozemky, ktoré sú úzko späté s uvedenou stavbou, a ktoré svojou povahou slúžia tomuto zariadeniu. Keďže pod pojmom majetok (vec) v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. treba rozumieť aj veci nehnuteľné, teda aj pozemky a stavby, dovolací súd súhlasí s názorom generálneho prokurátora, že uvedené pozemky treba považovať za majetok iného zariadenia v štátnom vlastníctve. Uvedené pozemky sa teda podľa § 3 písm.d/ zákona č. 138/1991 Zb. nestali vlastníctvom obce (zostali vo vlastníctve štátu). V katastri nehnuteľností bol preto na LV č. 1 vykonaný neoprávnene zápis vlastníckeho práva týchto pozemkov v prospech žalovaného.

Dovolací súd sa ďalej stotožňuje s názorom generálneho prokurátora aj v tom, že vlastníkom nielen stavby – K. centra na H., ale aj sporných pozemkov, sa v zmysle zákona č. 446/2001 Z.z. stal žalobca. Na neho totiž prešli z majetku štátu aj krízové strediská, ktoré zriadil príslušný okresný úrad v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a kontrolnej pôsobnosti podľa predpisov platných do 31. decembra 2003, keďže zriaďovateľská funkcia k nim prešla podľa § 112i ods. 1 zákona č. 195/1998 Z.z. do samosprávnej pôsobnosti príslušného samosprávneho kraja (§ 3 ods. 1 písm.c/ zákona č. 446/2001 Z.z.). Takýto záver je aj v súlade s rozumným usporiadaním vlastníckych vzťahov stavby a pozemku pod touto stavbou, resp. pozemku príslušného k nej a korešponduje so zmyslom a účelom vyššie citovaných zákonov. Ak odvolací súd dospel k opačnému právnomu záveru, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor v mimoriadnom

dovolání preto opodstatnene namietať, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je postihnutý vadou uvedenou v § 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p., z ktorého dôvodu ho Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 O.s.p.). Právny názor dovolacieho súdu v tomto rozhodnutí vyslovený je pre krajský súd záväzný (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ žalovaný namietať, že žalobca mal sám, vzhľadom na zmenený rozsudok okresného súdu, v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. použiť ako mimoriadny opravný prostriedok dovolanie a nie podávať podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania, dovolací súd konštatuje, že rozhodol v súlade so Stanoviskom uverejneným v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 36/2008. Navyše, v posudzovanej veci išlo o prípad vydania nezákonného rozhodnutia krajským súdom, ktoré v značnej miere zasahuje do práv a právom chránených záujmov žalobcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

Odlišné stanovisko sudcu JUDr. Rudolfa Čirča

S väčšinovým rozhodnutím, ktorým bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátená na ďalšie konanie, nesúhlasím a zaujímam k nemu odlišné stanovisko, ktoré odôvodňujem nasledovne:

V konaní o mimoriadnom dovolaní je dovolací súd povinný v prvom rade skúmať splnenie podmienok takéhoto konania. Ide o podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon /§ 243f/, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Citované ustanovenie vymedzuje (nad rámec podmienok konania v prvom stupni, odvolacieho konania a tiež konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podávaných účastníkmi konania) ďalšie tri podmienky konania, ktorých splnenie zákon vyžaduje práve v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Prvou z týchto podmienok je okolnosť porušenia zákona právoplatným rozhodnutím súdu, druhou požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a treťou nemožnosť dosiahnutia ochrany inými právnymi prostriedkami. Pretože všetky uvedené podmienky konania o mimoriadnom dovolaní musia byť splnené súčasne, nedostatok ktorejkoľvek z nich bráni vecnému prejednaniu mimoriadneho dovolania.

Zastávam názor, že ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu zásadne vyžaduje intervenciu (mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora) vtedy, ak sám účastník využil všetky právom predpokladané prostriedky na zvrátenie stavu založeného rozhodnutím porušujúcim zákon, no nebol úspešný.

Požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu ako podmienka konania o mimoriadnom dovolaní nie je daná vtedy, ak sám podnecovateľ mimoriadneho dovolania v konaní predchádzajúcom podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku opomenul hájiť svoje práva najmä nepodaním niektorého z opravných prostriedkov vrátane mimoriadnych opravných prostriedkov, resp. ich oneskoreným podaním, hoci ich mohol účinne využiť. Splnenie uvedenej požiadavky ako jedného zo základných predpokladov prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora súvisí s princípom právneho štátu a to s princípom právnej istoty, ktorého zákonným naplnením v civilnom procese je inštitút právoplatnosti súdnych rozhodnutí, teda ich záväznosti a nezmeniteľnosti. Ak jeden z účastníkov občianskeho súdneho konania nevyužije svoje právo na účinné podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu, hoci mu v tom nebránili dôležité resp. závažné dôvody (čím realizuje svoje procesné dispozičné právo zdržať sa, resp. nevyužiť možnosť podať riadny či mimoriadny opravný prostriedok), právna istota druhého účastníka, spoliehajúceho sa na záväzné a nezmeniteľné súdne rozhodnutie, nemôže byť narušená inštitútom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora. V súvislosti s tým poukazujem na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. septembra 1996 sp.zn. PL. ÚS 43/95, v odôvodnení ktorého sa okrem iného poukazuje na „Zásady civilného procesu na lepšie fungovanie justície“ prijaté Výborom ministrov Rady Európy v roku 1984, v ktorých sa odporúča, aby sa obmedzili najmä dozorové opravné prostriedky, čo sa týka najmä oprávnení generálnych prokurátorov. Tento cieľ sa napĺňa predovšetkým možnosťou účastníkov konania podať proti rozhodnutiu súdu riadny opravný a prípadne aj mimoriadny opravný prostriedok. Požiadavka na využití riadnych a prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov samotným účastníkom vyplýva aj zo zásady, podľa ktorej každý si má strážiť svoje práva (*vigilantibus iura*). V riešení tejto otázky sa nestotožňujem so stanoviskom publikovaným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 36/2008, podľa ktorého podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom nie je podmienené využitím riadneho opravného prostriedku účastníkom konania. Uvedené stanovisko argumentujúce tým, že právna úprava výslovne nepodmieňuje podanie mimoriadneho dovolania využitím riadneho opravného prostriedku účastníkom konania, neprihliada na výnimočnosť mimoriadneho dovolania a na výklad rešpektujúci vyššie uvedené právne princípy a zásady. Okrem toho nie je v súlade ani s názorom pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreným v uznesení z 19. júla 2000 sp.zn. PL. ÚS 57/99, v ktorom ústavný súd zaujal stanovisko ku kritériám prípustnosti mimoriadneho dovolania. Vychádzajúc z výnimočnosti tohto opravného

prostriedku ústavný súd v uvedenom rozhodnutí vyslovil názor, že kritériom akceptovateľnosti právnej úpravy mimoriadneho dovolania je, okrem iného, povinnosť vyčerpať iné, dostupné právne (procesné) prostriedky nápravy pochybení vytýkaných v mimoriadnom opravnom prostriedku, že ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je prípustná len subsidiárne, t.j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov (s výnimkou dovolania – § 243f ods. 2 písm.c/ O.s.p.) alebo také prostriedky nemala k dispozícii alebo jej bolo zákonnými prekážkami znemožnené využiť tieto právne prostriedky nápravy, a že oprávnenie generálneho prokurátora vzniká až vtedy, ak sa preukáže, že účastník tieto prostriedky buď nemal, alebo mal a bol s nimi neúspešný, prípadne objektívne prekážky mu znemožnili ich využitie. Pokiaľ Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 4. februára 2009 sp.zn. I. ÚS 178/08 vychádzal z iného názoru (podľa ktorého generálny prokurátor je oprávnený napadnúť mimoriadnym dovolaním aj také právoplatné rozhodnutie okresného súdu, proti ktorému žiaden z účastníkov nepodal prípustný, teda riadny opravný prostriedok), poukazujem na to, že naopak v rozhodnutiach sp.zn. I. ÚS 136/06, III. ÚS 331/06 a II. ÚS 19/08 považoval za ústavne relevantný právny názor, v zmysle ktorého požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu ako podmienka konania o mimoriadnom dovolaní nie je daná vtedy, ak sám podnecovateľ mimoriadneho dovolania opomenul účinne hájiť svoje práva najmä nepodaním niektorého z opravných prostriedkov.

V prejednávanej veci žalovaný, namietajúci vo svojom podnete nesprávnosť rozsudku odvolacieho súdu, nepodal proti nemu (riadne) dovolanie, hoci išlo o zmeňujúci rozsudok, proti ktorému bolo dovolanie prípustné. Nevyužil teda možnosť uplatniť tento účinný a efektívny prostriedok na ochranu svojich práv. Z obsahu spisu pritom nevyplývajú žiadne objektívne prekážky, ktoré by mu znemožnili využitie tohto opravného prostriedku. Nebola preto splnená podmienka konania o mimoriadnom dovolaní, a to že jeho podanie vyžaduje ochrana práv žalovaného. Konanie o mimoriadnom dovolaní malo byť preto pre nesplnenie tejto podmienky zastavené.

V Bratislave 29. apríla 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
sudca

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

